Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

Caroline Szalata-Thomas
Maandag 8 september 2025. Ik heet u allen harte welkom.

1 Opening door de voorzitter

Caroline Szalata-Thomas
We hebben een afmelding ontvangen van de heer Terhorst. Hij wordt vervangen door mevrouw Van Drunen, de heer Vleugels en de heer Schoen. Ik verontschuldig me voor mijn stem. Hij doet het niet zo goed. Ik hoop dat ik verstaanbaar ben. De koeling werkt niet op dit moment. Dat is doorgegeven. Hopelijk wordt dat vanavond nog geregeld. Anders hebben we het een beetje warmer dan we het normaal hebben. Dat zal geen probleem zijn. Ik ga naar agendapunt twee. Het vragenuurtje.

2 Vragenuurtje

Caroline Szalata-Thomas
Er zijn voor vandaag door de fractie van de SP vragen ingediend. Deze hebben we toegevoegd aan de stukken [onhoorbaar 00:20:58]. De gevraagde informatie is op deze korte termijn niet voorhanden. Gezien de omvang van het rapport en het feit dat men ambtelijk nog bezig is met de verwerking daarvan, is het voor de portefeuillehouders niet mogelijk hier vanavond antwoord op te geven. Als voorzitter heb ik besloten om deze vragen niet te behandelen in dit vragenuur,

SP Kerkrade
maar schriftelijk te laten beantwoorden. -Ik heb één opmerking daarover. Als beantwoording niet mogelijk is, zoals we schriftelijk te horen hebben gekregen van de voorzitter en de griffier, dan verwachten we dat de portefeuillehouders dit zelf toelichten en motiveren. Dat is van belang voor de transparantie richting de raad en de uitvoering van onze controlerende taak. Alleen zo kan de raad zijn werk naar behoren doen en kan de portefeuillehouder volledige verantwoording afleggen. De rol van de griffie hierbij is uitsluitend procedureel. Dank u wel.

Caroline Szalata-Thomas
Ik wil er kort op reageren. Ik heb contact gehad met de portefeuillehouders. Dat is mijn rol in deze commissie, vandaar dat dat zo gebeurd is. Ik bedank u voor uw opmerking. Het is duidelijk. Het staat genoteerd. Dank u wel. Dan gaan we naar de spreektijd voor het publiek.

3 Spreektijd voor het publiek

Caroline Szalata-Thomas
Niemand heeft zich gemeld. Dan gaan we naar de vaststelling

4 Vaststelling van de agenda

Caroline Szalata-Thomas

van de agenda. Dan heb ik een vraag aan u. We zouden graag het agendapunt weerbaarheid en gros omdraaien. Dat heeft ermee te maken dat de heer Rob Peeters, die aanwezig is voor het agendapunt weerbaarheid, vanavond ook een andere taak heeft. Er wordt een noodweer verwacht met flinke regen. Hij gaat aansluiten bij een overleg van de veiligheidsregio om 21.15u. We weten niet precies of we dat halen. We hopen van wel, maar daar willen we het niet op aan laten komen. De vraag is of deze agendapunten gewisseld kunnen worden. Ik kijk rond. Iedereen akkoord. Goed. Dank u wel. Dan kijk ik verder. Dan is de agenda gewijzigd en vastgesteld. Dan gaan we naar agendapunt vijf.

5 Vaststelling van de besluitenlijst commissie AZM 12 juni 2025

Caroline Szalata-Thomas
De vaststelling van de besluitenlijst commissie AZM van 12 mei 2025. Ik stel de besluitenlijst integraal aan de orde. Ik verzoek u om uw hand op te steken als u een opmerking over de besluitenlijst heeft. De SP. -Voorzitter, dank u wel.

SP Kerkrade
Wij willen opmerken en in de besluitenlijst opgenomen zien dat het zeer ondemocratisch is en in strijd met de geest van de Gemeentewet om zonder uitwisseling van argumenten moties van partijen of raadsleden van de agenda weg te stemmen. Dat is de vorige keer gebeurd en wij vinden dat dat niet kan op deze manier. Dat zouden we graag opgenomen hebben

Caroline Szalata-Thomas
in de besluitenlijst. -Ik kijk in de commissie rond. Is de commissie ermee akkoord dat dat zo wordt opgenomen? Wie is voor? -Daar gaat de commissie niet over. Wij willen dit opgenomen hebben in de besluitenlijst. Volgens mij gaat de commissie daar wel over. Ik stel nog eens de vraag aan de commissie. Is de commissie ervoor dat dat zo wordt opgenomen, steek dan even je vinger of hand op. Wie is voor? Wie is tegen? De heer Jongen geef ik het woord. -De SP heeft het over ondemocratisch, maar ik denk dat dat niet aan de orde is. Vandaar dat we daar niet mee akkoord kunnen gaan. Het is de meerderheid die daarover gaat. Op het moment dat de meerderheid zegt dat we het niet bespreekbaar gaan maken, dan houdt het op. Dan kan u wel zeggen dat u dat als zodanig opgenomen wilt hebben, maar volgens mij is dat niet aan de orde. Zo zie ik het. -Voorzitter. Mevrouw Wevers via de voorzitter. -Het gaat er nu niet wat we vinden van die motie. Het gaat erom dat het wegstemmen van moties van partijen ondemocratisch is en in strijd met de geest van de Gemeentewet. Dat vinden wij. Of de rest het daarmee eens is of niet, maakt niet uit. Wij willen dat deze opmerking in de besluitenlijst komt te staan. We willen geagendeerd hebben wat daar is gebeurd. Het gaat erom dat het weg is gestemd zonder uitwisseling van argumenten. Dat kan niet. Dat is ondemocratisch en in strijd met de geest van de Gemeentewet, zoals ik al eerder heb gezegd. Waarvan akte. -Het vaststellen van de besluitenlijst is aan de commissie. Ik ga het nog een keer vragen.

Ons Kerkrade
Wie is voor het punt dat dit wordt toegevoegd? Voorzitter. -Nee, ik wil nu graag in stemming brengen. Voor de Helderheid. -Ja, meneer. Het gaat over de vaststelling van de besluitenlijst van de vorige keer. Daar hebben ze nu een reactie op. De reactie kan toch ingevuld worden

Caroline Szalata-Thomas
bij de huidige vergadering en niet bij de vorige? Dat is niet de vraag. Zij vragen om het nu toe te voegen

SP Kerkrade
aan de besluitenlijst. -Nee, voorzitter. Dat heeft u verkeerd begrepen. Wij willen dat in deze besluitenlijst wordt opgenomen dat wij dat vinden, naar aanleiding

Caroline Szalata-Thomas
van de besluitenlijst van de vorige keer. -Dan hebben we een misverstand. Nu staat de besluitenlijst van vorige keer ter beraadslaging. Dat is duidelijk. Dan gaat het over de besluitenlijst van nu. Heeft daar nog iemand opmerkingen of aanmerkingen op? Nee, dan wordt deze nu vastgesteld. Dank u wel. Dan gaan we even kijken naar agendapunt zes.

6 Akkoordstukken

Caroline Szalata-Thomas
De akkoordstukken. Er staat één akkoordstuk geagendeerd, namelijk ontwerpbesluit zienswijze op de toetreding ISD BOL tot GR Solido. Aan de raad zal straks gevraagd worden een positieve zienswijze af te geven op de toetreding van ISD BOL aan GR Solido. ISD BOL koopt nu al bijna haar hele IT-dienstverlening in bij Solido. Door de toetreding verandert er voor Solido naar verwachting in de dagelijkse uitvoering niets. Omdat ISD BOL op dit moment als klant een kostendekkend tarief betaalt voor deze dienstverlening, zal er ook in financiële zin niets veranderen. Vanuit de fracties is er geen verzoek gekomen om dit onderwerp te bespreken. Ik concludeer als uw voorzitter dat dit stuk daarmee als akkoordstuk doorgaat naar de raad. Dan gaan we naar de bespreekstukken.

7 Bespreekstukken

Caroline Szalata-Thomas
Ik moet eventjes verder bladeren naar ontwerpbesluit

7.2 Ontwerpbesluit weerbaarheidsprogramma gemeente Kerkrade

Caroline Szalata-Thomas
weerbaarheidsprogramma gemeente Kerkrade. Voor de behandeling sluit burgemeester Dassen aan als portefeuillehouder. Ambtelijk wordt zij ondersteund door de heer Peters. Welkom. De gemeente speelt een belangrijke rol in een weerbare samenleving. Als eerste overheid staan wij dicht bij de inwoner. Alle gemeenten hebben een weerbaarheidsopgave van het kabinet ontvangen. In samenwerking en in afstemming met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is door het projectteam dit weerbaarheidsprogramma opgesteld. Uw raad is hierover op dinsdag 26 augustus uitgebreid geïnformeerd. Aan de raad zal straks worden gevraagd kennis te nemen van dit strategisch kader van het weerbaarheidsprogramma en hier een bedrag van €50.000 voor ter beschikking te stellen als startbudget. Is er behoefte aan een toelichting van de portefeuillehouder? Nee? Dan geef ik het woord aan de commissie en dan starten we bij de Ouderenpartij. -Voorzitter, dank u

Ouderenpartij Kerkrade
wel. Op 26 augustus jongstleden zijn wij uitvoerig bijgepraat over het voorliggende wedstrijdprogramma. Volgens OPK kwam die avond geen dag te vroeg gezien de huidige geopolitieke en maatschappelijke ontwikkelingen. Er zijn een hoop dingen ter berde gebracht. Waar het vandaag over gaat is om € 250.000 vrij te maken om een start te maken. OPK ziet daar geen belemmering in, gezien hetgeen voorligt. Wel hadden we een idee. Daar krijgen we graag de mening van de raad en de portefeuillehouder van. Naast de noodsteunpunten die worden ingericht, waren wij aan het denken: hoe zou het zijn als we in iedere wijk een wijkhulpverlener zouden hebben? Die steunpunten kunnen nog best ver zijn van een calamiteit. Als er iets aan de hand is, weet je: ik moet daar in die straat zijn. Die meneer of mevrouw kan mij helpen. Diegene heeft de skills, in eerste instantie EHBO. Diegene heeft contact met de Driehoek als er wat aan de hand is. Dat idee wilde we graag hier opperen, om te kijken wat iedereen daarover denkt. Voor de rest kunnen we ons vinden in het stuk zoals het nu voorligt. Het is een hoop geld. We hebben ook bij de infoavond gezegd dat het om onze veiligheid gaat. We moeten op de centen letten, maar we hopen dat het rijk daar over de brug komt. Voor nu zijn we akkoord met het stuk zoals het voorligt. We horen graag hoe er gedacht wordt over het idee van die wijkhulpverlener.

Hart voor Vrijheid
Dank u wel. -Dank u. Dan ga ik naar Hart voor Vrijheid. -Dank u wel, voorzitter. We zijn niet op de informatieavond geweest. We konden niet. Door de overheid wordt opgedrongen dat we van het gas af moeten. De andere keer was er een vergadering dat we geen hout meer mogen stoken. Ik heb vroeger altijd geleerd dat wil je weerbaar zijn, dat je niet van één ding afhankelijk moet zijn. Als we straks alleen maar elektriciteit hebben en iemand doet de kraan dicht of het stopcontact uit, dan zitten we allemaal in het donker.

Ik vind dat voor mensen hun weerbaarheid mensen gas moeten hebben en in de mogelijkheid moeten zijn om zelf te kunnen stoken. Dank u.

VVD Kerkrade

Dan ga ik naar de VVD. -Dank je wel, voorzitter. Veel is al gepresenteerd op de informatieavond. Daar hebben we alles kunnen horen en vragen kunnen stellen. Het was helder. Het gaat om onze veiligheid, zoals de heer Piefer ook zegt. Daar is elke prijs de juiste prijs voor. Die €250.000 maken wij graag vrij. We steunen ook het plan. Fijn dat dat vanuit de hele veiligheidsregio en in samenwerking met de gemeente in een projectmatige aanpak is opgepakt. Daar moeten we aan vasthouden. Dat zorgt voor eenduidigheid in de communicatie in groter verband dan alleen hier in deze gemeente. Bij ons kwam zelfs de vraag op of €250.000 genoeg is gezien wat er allemaal achter ligt? Het is een opstart. Ik kan me voorstellen dat hier meer middelen nodig zijn. Voor de veiligheid mag het wat kosten. Tot zover.

CDA Kerkrade

Dank u wel. Het CDA. -Dank u wel, voorzitter. Ik kan me in de hoofdlijnen aansluiten bij voorgaande sprekers. €250.000 is veel geld, maar zoals mijn collega net heeft gezegd is het belangrijk om in veiligheid investeren. Helaas is het in deze tijd nodig en zal het alleen maar meer worden. Goed dat die enquête is gehouden. Goed dat met omliggende gemeenten wordt samengewerkt. De veiligheidsregio denkt dat dat het juiste niveau is om dit aan te pakken. Zoals wij begrijpen wordt er naar de toekomst toe gelobbyd door de VNG voor meer gelden, om ook te kijken of er geld vanuit het Rijk kan komen. De oproep die wij als CDA hier doen is om te kijken naar Duitsland, [onhoorbaar 00:33:35] Aken. Wat doen zij op dit gebied en kun je daar ook op een of andere manier samen mee optrekken? Die willen we graag meegeven. We kunnen instemmen hiermee.

SP Kerkrade

Dank u. Dan ga ik naar de SP. -Voorzitter, dank u wel. Het voorliggende beleidsprogramma noemt terecht de urgentie van de nieuwe risico's, zoals cyberaanvallen en langdurige stroomuitval. Ook de aandacht voor kwetsbare groepen vinden we een pluspunt. Ons vallen een aantal dingen op. Ten eerste ontbreekt de financiële onderbouwing. Er ligt nu slechts een startbudget van €250.000, terwijl niet duidelijk is aangegeven waar dat bedrag uit is opgebouwd en hoeveel het totale programma uiteindelijk gaat kosten, noch welke middelen het Rijk structureel gaat bijdragen. Als dit landelijk moet, dan moet landelijk ook met geld over de brug komen. Het kan niet zo zijn dat de overheid opnieuw een belangrijke taak over de schutting van de gemeentes pleurt en zegt dat de veiligheid op orde moet zijn en waar we het geld vandaan halen, is niet hun probleem. Daarmee verbaast het ons dat de VVD daarmee akkoord gaat, zonder dat ze appèl doen op de overheid. In feite geeft de raad hier een blanco cheque mee uit. We hebben daar een vraag over. Waaruit bestond het projectteam? Hoeveel tijd heeft dat tot nu toe gekost? Waarom is toen niet aan de raad voorgelegd dat men daar tijd en geld aan wil gaan besteden? We hebben gelezen in de antwoorden van Lokaal Alternatief dat andere gemeentes daar al mee aan de gang zijn. Ik heb ze helaas vluchtig moeten doorlezen, omdat die antwoorden pas later zijn gekomen. Lokaal Alternatief vroeg naar andere gemeentes. In het antwoord ontbreken die. Er wordt gezegd dat alle gemeenten er al mee bezig zijn. Ik heb snel van een aantal gemeentes de bestuursinformatie gekeken. Ik kan niks vinden in onze omringende gemeentes over al gestart zijn met het weerbaarheidsprogramma. Wat dat betreft zou ik graag voorbeelden van krijgen van de portefeuillehouder over de andere weerbaarheidsprogramma's in de omliggende gemeentes, als die er al aanwezig zijn. Ik heb ze daar niet kunnen vinden. Ten tweede vinden wij dat de doelen veel te algemeen zijn. Er wordt gestreefd naar meer weerbaarheid en meer veerkracht. Zonder meetbare indicatoren is straks niet te beoordelen of die investeringen daadwerkelijk effect hebben gehad. Ten derde vinden we de burgerparticipatie onduidelijk. Hoe worden inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisaties werkelijk betrokken? Het risico is dat het programma vooral ambtelijk en bestuurlijk blijft hangen, terwijl juist de draagkracht van inwoners cruciaal is bij crisisbestendigheid. Tot slot lijkt het programma sterk te leunen op die landelijke kaders en die VNG-richtlijnen. Dat is goed, maar het Rijk heeft de plannen nog niet klaar en het geld nog niet beschikbaar gesteld. Dat roept vragen op. Vanwaar die haast? Hebben we te lang zaken laten verslonzen? Als dat zo is, dan horen we graag wat nu urgent zou zijn en waarom. We zijn van mening dat we hier niet het beste jongetje van de klas hoeven te zijn. We hebben gepraat over bezuinigingen de afgelopen maanden. Dat was een pittige en lastige avond. Een paar maanden later gaan wij hier, alsof we dat hebben liggen, zonder enig probleem €250.000 uit eigen zak betalen voor een taak die ons door de overheid is opgelegd. Ik vind dat we daarmee een stap te ver gaan. Ik vind dat we eerst geld van de overheid moeten vragen voordat wij zover gaan. Weerbaarheid moet niet alleen een beleidskader zijn, maar vooral praktisch en een meetbaar programma. De raad moet daarom wat ons betreft strakker sturen op prioriteiten, meetbare resultaten en echte betrokkenheid van de inwoners. Dan heb ik tenslotte nog een vraag over het in

kaart brengen van kwetsbare bewoners. Het lijkt mij met oog op de privacy niet eenduidig dat dat zomaar kan. Als dat kan, in hoeverre moeten kritische burgers straks vrezen dat ze in kaart worden gebracht? In hoeverre kunnen onder het mom van veiligheid rechten van burgers geschonden worden? Hier moeten we wat ons betreft extra waakzaam op zijn, want het wantrouwen richting beleidsmakers is al erg groot. Ik wil graag specifiek horen hoe dat in kaart brengen van kwetsbare burgers gaat. Dat waren ons vragen.

Caroline Szalata-Thomas

Dank u wel. Dit was het voor de eerste termijn.

Lokaal Alternatief

Ik ga naar Lokaal Alternatief. -Dank u wel, voorzitter. Ik wil eerst reageren op het indienen van die vragen. Wij hebben zelf tegen ons gebruik in laat die vragen pas kunnen stellen. Dat was onder andere door vakanties. Afgelopen vrijdag zijn die vragen ingestuurd en ze waren vrijdagavond al beantwoord. In die zin enorm snel. Ik wil een lans breken voor het college en het ambtelijk apparaat wat erachter zit. We zijn bij de informatiebijeenkomst geweest. We hebben de nota van toelichting tot ons genomen. Investeren in weerbaarheid is een noodzakelijk kwaad. Daar moet geld aan uitgegeven gaan worden. Je kunt wachten tot er, zoals de SP suggereert, van elders geld komt om de slag te maken, maar dat levert alleen vertraging op. Het is goed om daarmee aan de slag te gaan. Ik heb nog twee vragen. C.q. één vraag en een opmerking. Ook over geld, €250.000 is een hoop geld. Er wordt nu gevraagd om dat beschikbaar te stellen. Daar willen we in het beginsel absoluut in meegaan. Het programma is tot op zekere hoogte nog een greepje in de lucht. Dat druk ik voorzichtig uit. Dan mag je je afvragen hoe het verder gaat. Welke financiële consequenties komen op tafel op termijn? Wat gaat de overheid centraal wel of niet doen? Hoe moeten wij het straks een vervolg geven? Wat betekent dat voor de financierbaarheid van het verhaal? De belangrijkste vraag wat ons betreft, is: hoe worden wij als raad daar straks in meegenomen? Ligt er geen blanco cheque, zoals mevrouw Wevers net zegt? Dat verwacht ik overigens niet met deze stap. Hoe kunnen we ons goed indekken, mee blijven kijken en meebeslissen over de centenkwestie die hieraan vast gaat hangen? Nogmaals, het is nodig, dus wij gaan dit doen. De tweede is een vraag of een opmerking over de nota van toelichting. Daar staat iets in over burgerparticipatie op het eerste gebied. Het eerste punt is toegepast door ruim 500 enquêtes te versturen. Als je dat zegt, licht dat iets nader toe. We hebben daar verdiepende vragen over gesteld. Die hebben wij beantwoord gekregen. U heeft het allemaal kunnen zien. Het was prima beantwoord. Zulke essentiële informatie over een onderwerp als burgerparticipatie wordt afgedaan met een kort zinnetje. Er moet op doorgevraagd worden. Op dat gebied vragen we met zijn allen ons af hoe we daar beter de vinger achter krijgen en hoe we de burgers en bewoners van deze stad mee laten denken en mee laten doen met besluitvorming die hier plaatsvindt. Ik zou willen pleiten om in de toekomst in zijn algemeenheid die informatie mee te geven, zodat we daar eerder van op de hoogte zijn. Tot zover.

SP Kerkrade

Mevrouw Wevers. -Twee aanvullende vragen. Het zijn uw vragen. U merkt terecht op dat het niet bij de stukken zit en dat je dat wel verwacht zou hebben. Bent u het met ons eens dat we er een beetje moe van moeten worden dat we niet alle informatie krijgen bij de stukken? Ik heb nog niet goed kunnen bestuderen wat er in de enquête staat gezien de korte termijn. Als die gehouden is, dan is het logisch dat die bij de stukken zit en dat daarnaar verwezen kan worden. Dat is één. Punt twee. Het was net geen kritiek op u over die vragen. Het was ook geen kritiek op de ambtenaren, dat ze laat waren of wat dan ook. Wij hebben dat systeem nu eenmaal ingericht dat we zo laat nog vragen kunnen stellen en dat we ook zo laat nog antwoorden kunnen krijgen. De dag dat de commissie is, mot je vrij houden om dat nog tot je te kunnen nemen en je standpunt daarover bij te kunnen stellen.

Caroline Szalata-Thomas

Dat wil ik nog even gezegd hebben. -Dat is geen vraag. Beperk u tot die vraag. -Het was een opmerking omdat ik dacht dat meneer mij verkeerd begrepen had. Ik had geen kritiek op het late indienen van de vragen. Daarom wil ik dat zeggen. Dank u wel, voorzitter.

Lokaal Alternatief

Dan geef ik de heer Noël de beurt om het antwoord te geven. Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Dan heb ik één vraag te beantwoorden. Nee, ik word niet zo snel moe. In die zin kan ik dat gerust met een volmondige 'nee' beantwoorden. Ik vind het jammer, wat ik net aangaf, dat ernaar gevraagd moet worden. Niet omwille van mijn beslag, maar dat van ons allen, ook van het ambtelijk apparaat. Geef het gelijk mee. Afgehandeld, klaar.

Caroline Szalata-Thomas

Dat was de kern van de opmerking. -Dan ga ik naar de PvdA.

PvdA Kerkrade

Dank u, voorzitter. Wat ons betreft steun voor de bijdrage van €250.000. Het is veel geld. Dat hoor ik andere mensen ook zeggen. Dit is een start. Laat ons die stap zetten en laten we niet wachten tot de tijd ons inhaalt. De zaken die benoemd worden en aangeschaft worden voor dat geld, kan op onze steun rekenen.

Caroline Szalata-Thomas

Ik heb een vraag aan de Partij van de Arbeid. Graag via de voorzitter. -Ik zei voorzitter. Gaat uw gang. -We hebben vorige week of twee weken geleden kunnen lezen dat de Partij van de Arbeid vol in wil zetten op armoedebestrijding. Elke euro die we hieraan uitgeven is mogelijk niet nodig, omdat er geld van het Rijk komt. Ik zie niet in waarom wij dat moeten voorschieten als gemeente, terwijl we geen idee hebben hoe en wat. De Russen staan nog niet aan de poorten van Kerkrade te rammelen. Zo erg is het nog niet. We hoeven elkaar niet gek te maken dat het een rampenscenario is. We kunnen daar rustig de tijd voor nemen. Dat doen anderen en ons omringende gemeentes ook voor zover ik het weet -Wat is uw vraag? Ik wil dat u uw vraag stelt. -Sorry, ik liet me gaan. Hoe zit het met die prioriteit van u? Je kan die euro maar één keer uitgeven. Armoede of weerbaarheid? Het kan niet allebei.

PvdA Kerkrade

Wij zijn de regionale partij. Landelijk vind ik een groot thema. De GroenLinks-Partij van de Arbeid maakt de keuze om beide te doen en legt op een andere manier de rekening bij het grote vermogen. Je kunt het wel doen. Je kunt zowel inzetten op bestrijding van armoede als op weerbaarheid, als je andere prioriteiten legt. Dat weet de SP ook alles van.

Caroline Szalata-Thomas

We hebben net flink bezuinigd op het sociaal domein. Daar was de PvdA groot voorstander van. Om nu dat geld

Burgerbelangen

wat we daar bezuinigd hebben ineens uit te geven aan weerbaarheid, dat gaat ons wat ver. Ik zou daar graag een helder antwoord

Caroline Szalata-Thomas

op krijgen van de Partij van de Arbeid. Hoe zien ze dat?

PvdA Kerkrade

De Partij van de Arbeid heeft het antwoord gegeven. U hebt weer een antwoord gegeven. -Ik denk dat we er niet uitkomen.

Burgerbelangen

Ik ga naar de heer Gramsma. -Dit is weer een aparte discussie. Ik denk dat we bij het punt moeten blijven waar het over gaat. Dat sowieso. Ik ga verder naar Ons Kerkrade.

PvdA Kerkrade

Was de PvdA klaar? -Ja, wij waren klaar.

Ons Kerkrade

Dan ga ik naar Ons Kerkrade. -Voorzitter, dank je wel. We zijn bij die voorlichtingsavond geweest. Er is duidelijk aangegeven dat we in de beginfase staan van het programma opzetten. Daarvoor moeten we een kapitaal hebben. €250.000 is veel geld. Je kunt er ook andere dingen mee doen. Op dit moment staan we voor de weerbaarheid van de bevolking. Er wordt gezegd dat de Russen niet aan de poort staan te rammelen. De geschiedenis is anders. Het is veel sneller gegaan dan men denkt. We hopen dat het niet gebeurt. Wij stemmen in om die €250.000 beschikbaar te stellen

Caroline Szalata-Thomas

om een start te maken. -Dank u wel.

Burgerbelangen

Dan ga ik naar Burgerbelangen. -Dank u wel weer. Het weerbaarheidsprogramma van de gemeente Kerkrade verdient onze volle aandacht. We hoeven niet ver te kijken om te zien hoe kwetsbaar een stad kan zijn voor incidenten zoals cyberaanvallen of langdurige stroomuitval. De informatieavond van vorige week met de

daarbij behorende presentatie heeft ons veel duidelijkheid gegeven over onze kwetsbaarheden, maar ook onze sterke punten. Dat mag ook gezegd worden. De mogelijkheden die we als stad hebben om een crisis te managen. Burgerbelangen vindt het verstandig en noodzakelijk om nu al in te zetten op voorbereiding. Dat betekent budget vrijmaken, preventief te werk gaan en vooral onze inwoners goed informeren. Burgers die weten wat te doen, hebben in crisistijd daar het meeste profijt van. We hebben kunnen zien dat de veiligheidsregio zijn zaken goed op orde heeft en dat er een duidelijk beeld is van zowel de zelfredzame als de niet zelfredzame inwoners. Juist door als gemeente extra alert te zijn, kunnen we ervoor zorgen dat de informatie de inwoners bereikt. Daarbij vragen we het college om te kijken naar manieren om inwoners actief te informeren. Niet alleen via brochures of een gemeentelijke website, maar ook via wijkbijeenkomsten, scholen, buurthuizen en verenigingen. Ook lokale media en social media kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Misschien is het mogelijk om bij een publiekscampagne of themadag te oefenen hoe we ons als stad voorbereiden op bijvoorbeeld een langdurige stroomuitval. Daarnaast hechten wij een groot belang aan kwetsbare groepen in onze samenleving. Ouderen, mensen met een beperking of inwoners die minder zelfredzaam zijn, moeten we nadrukkelijk meenemen. Dit kan door nauwer samen te werken met zorgorganisaties, woningcorporaties en vrijwilligersorganisaties. Dat samen maakt dat tot een goed systeem. Er kan gedacht worden aan een buddysysteem voor bepaalde kwetsbare mensen. Dat zijn een paar aanbevelingen die we doen in die richting. In een crisis zullen we het samen moeten doen. Hoe beter we nu investeren in bewustwording en weerbaarheid, hoe sterker we er straks instaan. Dat wat de eerste termijn betreft.

Caroline Szalata-Thomas

Dank u wel. Dan is dit het einde van de eerste termijn. Dan kijk ik naar de collegetafel. Wie mag ik het woord geven?

Seat 5

Voordat ik begin heb ik zeer ongebruikelijk een directe vraag aan de SP. Heeft u de moeite genomen om de infoavond terug te kijken via het digitale informatiesysteem?

SP Kerkrade

Uiteraard. -Dan begrijp ik niet dat u zoveel vragen stelt die uitvoerig beantwoord en toegelicht zijn tijdens de informatieavond. Negenennegentig procent van uw vragen zijn beantwoord. Ik heb wat moeite met het feit dat ik een herhaling van zetten moet gaan geven. Mag ik mijn betoog afmaken?

Caroline Szalata-Thomas

Uiteraard is de raad de baas in de commissie. Ik zal mij de moeite getonen om op de hoofdlijnen een antwoord te geven. Ik laat het op hoofdlijnen, want ik vind dat we de discipline moeten hebben om dat serieus te nemen. Alles is aan bod gekomen. Er is uitgebreid toegelicht dat dit geen blanco cheque is. Op pagina 41 van het strategisch kader staat duidelijk aangegeven aan welke punten dit eerste bedrag wordt uitgegeven. Tijdens de informatieavond is duidelijk aangegeven dat we drie noodsteunpunten willen realiseren. U kunt nee schudden, maar het is waar. Ik was erbij. Per noodsteunpunt heb je één aggregaat nodig. Een aggregaat kost €25.000. Met wat toeters en bellen, stroomleidingen en diesel eromheen ben je €150.000 verder om drie werkende noodsteunpunten in deze gemeente te hebben. Dit is uitvoerig toegelicht. Op pagina 35 van het strategisch kader is uitvoerig toegelicht welke vorm van burgerparticipatie is toegepast en hoe we dat hebben uitgevoerd. Er is geen sprake van dat wij kwetsbare groepen via geheime dingen of AVG-dingen die niet zouden kunnen in kaart brengen. Dat zijn bestaande kaarten van de gemeente die daarvoor gebruikt zijn. Uitvoerig toegelicht is ook dat de gemeente Kerkrade haar taak zeer serieus neemt. Op 6 september 2024 is een brief van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding gekomen met de dringende oproep aan alle gemeenten Nederland om zich voor te bereiden. U hebt de afgelopen week ten minste al twee of drie informatiebrieven gekregen die aangeven dat de veiligheidsregio deze taak zeer serieus neemt. Alle gemeenten zijn hiermee bezig. De gemeente Kerkrade is wellicht één van de eersten die publiekelijk de raad hierbij betrekt. Wat een compliment zou moeten zijn. Kerkrade vraagt de raad om budget. Ik ben ervan overtuigd dat u binnenkort in andere [onhoorbaar 00:51:44]-systemen zult zien dat andere gemeentes hiermee bezig zijn. Iedereen is ermee bezig. Wij participeren in de werkgroep van de veiligheidsregio met de gemeenten Maastricht, Sittard, Heerlen en Kerkrade. Die hebben een voorbereidende rol. Meneer Peters naast mij is de verbinding met die werkgroep en ons. Wij hebben een steentje voor omdat Rob zijn stinkende best doet in die werkgroep en ons direct meeneemt. Wij hebben die plannen direct uitgewerkt. Waarom doen we dit? De Russen staan niet aan de poort, maar er zijn elke dag [onhoorbaar]. We hebben tijdens de infoavond een filmpje van Spanje laten zien over wat er gebeurt als de stroom uitvalt. Dat zijn geen gekke scenario's. Als wij niet voorbereid zouden zijn, c.q. tegen uw raad gezegd zouden hebben: we

hebben nog geen landelijk geld gekregen, daarom hebben wij achterover geleund, dan wil ik wel eens weten welk debat ik in deze raad zou hebben gehad. Het is een politieke keuze. De raad mag zeggen: portefeuillehouder, het hoeft niet. Wacht maar rustig af tot er landelijk geld komt. Dan is de consequentie dat u deze portefeuillehouder te nimmer kan aanspreken op het niet voorbereid zijn van de bevolking op calamiteiten. Volgens mij is het onze plicht naar onze inwoners toe om dit te doen. Tot slot heb ik het Rijk ook uitvoerig toegelicht. Met €250.000 zijn we er niet. De raad vragen we nu om dit startbudget. Er is duidelijk aangeven op pagina 41 waar dat aan uitgegeven wordt. Er is nog niet duidelijk aangegeven wat per bedrag, maar dat doen we altijd achteraf in de verantwoording daarover. Komt het Rijk niet over de brug op korte termijn, dan zouden wij volgend jaar niet verder kunnen. Dan komen wij, zoals aangegeven, onmiddellijk terug naar deze raad met de vraag of wij doorkunnen van drie naar zes noodsteunpunten? Kunnen we iets met de goede suggestie van de Ouderenpartij doen, iets met een wijkhulpverlener? Die suggestie neem ik graag ter harte. Die neem ik mee in de verdere planvorming. Dat zal eerst aan uw raad worden voorgelegd. Dit college heeft als start die €250.000 vrijgemaakt, omdat die opgave zo belangrijk is. Die gaat parallel lopen met enorme communicatie vanuit het Rijk die in het najaar over de inwoners van Nederland verspreid zal worden. Dan zou het raar zijn als gemeentes achterover leunen en hun verantwoordelijkheid nog niet nemen, omdat er nog geen landelijk geld beschikbaar is gesteld. Vind ik dat goed en vind ik dat leuk? Nee. Dat is de omgekeerde volgorde. Wij hebben als college gezegd dat wij alvast starten. Als er landelijk geld komt, wordt die €250.000 daarmee verrekend. Dan is dat gelijk vereffend in de rekening. Overigens is dat geld wat we nu uit de exploitatie halen. Daarvoor worden geen andere plannen voor in de ijskast gezet. De raad had ook kunnen zeggen: stop daarmee en doe er iets anders mee. Dat is een politieke keuze. Volgens mij heb ik de belangrijkste zaken in een nutshell meegenomen. Nog even naar het CDA. Interessante suggestie om ook naar [onhoorbaar 00:54:45] te kijken. Dat doen we grensoverschrijdend om dat wat proactiever te doen. Het is een mooi bruggetje op een avond waar grensoverschrijdende samenwerking op de agenda staat. Dat nemen wij graag ter harte mee. Dan hebben wij alle vragen of opmerkingen meegenomen. Ik zie wel wat er overblijft in tweede termijn. Dan ga ik naar de tweede termijn. Ik kijk even rond. Mevrouw Wevers.

SP Kerkrade

Ik vind dat een vraag van ons niet goed of niet helemaal beantwoord is. Dat gaat over het in kaart brengen van kwetsbare bewoners. De portefeuillehouder zegt dat daar uitvoerig over gesproken is. Er is gezegd dat dat op kaarten staat. Ik vind dat een onvoldoende uitleg van hoe je dat gaat doen. Dat is nogal belangrijk.

Caroline Szalata-Thomas

Mevrouw Wevers, dit kan in de tweede termijn. Dit is een vraag die ik heb gesteld, dus ik wil niet mijn tweede termijn daaraan besteden. Ik wil dat de voorzitter in de eerste termijn de vragen die ik in de eerste termijn heb gesteld in de eerste termijn beantwoord.

Seat 5

Ik kijk naar de voorzitter of ze dat wilt. -Ik heb die vraag beantwoord. Dat zijn beschikbare, publieke bronnen die wij gebruikt hebben. We weten goed in Kerkrade waar kwetsbare wijken zitten. Weet u dat als raadslid na zoveel jaar zelf nog niet? Dat weet iedereen. Dat zijn openbare, publieke bronnen. Er zijn geen AVG-gegevens voor gebruikt. Ik denk dat ik dat niet verder hoef

Caroline Szalata-Thomas

toe te lichten. -Dat is een duidelijke toelichting. Dank u wel. Dan ga ik kijken. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja, ik zie meerdere handen.

Hart voor Vrijheid

Dan ga ik naar Hart van Vrijheid. -Dank u wel, voorzitter. Waar ik het in de eerste termijn over had, was het afhankelijk zijn van alleen het stroomnet. Dat stuit me een beetje tegen de borst, want in de toekomst worden wijken verplicht van het gas af gehaald. Dat is hetzelfde als met de auto's. Dat moet een vrijwilligheid zijn voor elektrische auto's. Ik vind dat er een vrijwilligheid moet zijn of je van het gas af wilt of niet. Daar zie ik veel weerbaarheid van de bewoners zelf. Het wordt nu meteen een ramp als de elektriciteit uitvalt. Was dat twintig jaar geleden gebeurd, dan was er niet veel aan de hand geweest vergeleken met nu. Nu ligt alles plat. Er is geen verwarming meer, de deuren gaan niet meer open en dicht, de winkels kunnen niet open. De verwarming staat nog wel aan. In de winter is er hulp van het gas. Dat kun je gebruiken. Het wordt verplicht gesteld voor hele wijken om van het gas af te gaan. Er waren plannen om het stoken van hout te verbieden voor mensen die een luchtwegeninfectie hebben of daar problemen mee hebben. Daar zijn wij als partij fel tegen. Dat wilde ik

Caroline Szalata-Thomas

in de tweede termijn gezegd hebben. Dank u. Dank u wel. Dan kijk ik verder. Dan ga ik naar de SP.

SP Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Ik wil alleen een opmerking maken, want ik heb de informatieavond niet gekeken. Dat zei ik ook. Toen de portefeuillehouder aan het praten was, zei ik dat tegen mijn collega gezegd. Ik vraag aan de portefeuillehouder om niet te doen alsof ik hier zit te zwenken met mijn hoofd en dat ik dat wel had moeten weten. Daar hou ik niet van. U heeft een goed verhaal. Prima. Ik heb niet naar de informatieavond gekeken. Ik wil verder niet beschuldigd worden. U kunt met uw hoofd zwaaien. Dat is zo. Daar ging het niet over.

Caroline Szalata-Thomas

Ik vraag u dat niet meer te doen. Dank u wel.

SP Kerkrade

Ik wil als voorzitter even een opmerking maken in zijn algemeenheid. We hebben die informatieavonden. Ik denk dat we de discipline moeten opbrengen, ook als je er niet bent, om ernaar te kijken. Dan laat ik in het midden wie het gekeken heeft of niet. Het is om de beraadslaging effectief te maken en geen onnodige vragen te stellen. Ik vind dat we onszelf dat op moeten leggen. Ik vind het een terechte opmerking. Laten we gedisciplineerd zijn hier in de commissie om dat zo op te pakken. Het kan altijd zijn dat iemand het niet gekeken heeft of dat er dingen gemist zijn. Dat is prima, maar laten we die discipline wel opbrengen met zijn allen. Dan wil ik het hierbij laten.

Caroline Szalata-Thomas

Zijn er nog vragen voor de tweede termijn? Mevrouw Wevers. Ik heb nog een hele tweede termijn. Ten eerste over wat de portefeuillehouder daarnet deed. Ik vind dat totaal ongepast. Het is niet zo dat wij als SP een hele rits vragen hebben. Ik heb twee vragen gesteld. Ik vind dat het mijn recht is om dat te doen. -Ik had deze discussie afgesloten. Dat is goed. Ik zeg er alleen nog wat over. Nee, ik had de discussie afgesloten. Ik wil dat u nu uw vragen stelt voor de tweede termijn. Dat is het en daar blijf ik bij. Ik wil daar een aantal dingen over zeggen. Dit project valt of staat met de medewerking en de volledige steun van de burgers. Wij vinden dat de manier waarop de burgers betrokken worden duidelijker kan en beter in de verf gezet kan worden. Houd inspraakavonden, burgerpanels, et cetera. Ik meende dat Lokaal Alternatief daar net een vraag over stelde. Het lijkt erop dat de gemeente keihard rent en daarbij vergeet te kijken of er burgers zijn die volgen. Wat de SP betreft kan dit niet en is de planning te strak. Daarbij willen we opmerken dat het een politieke keuze is om te zeggen dat we bang moeten zijn. Het komt voort uit een analyse die gemaakt worden, waar het nodige over te zeggen valt of we meteen in de paniekstand moeten gaan schieten. In tegenstelling tot wat in de raadsinformatiebrief staat, zijn andere gemeentes rondom ons misschien achter gesloten deuren begonnen daarover na te denken. Het lijkt me logisch, want dat is een daad en opdracht van de overheid. Dat wil niet zeggen dat we voor de muziek uit moeten lopen. Ik vind dat we dat op dit moment aan het doen zijn en dat wij daar vraagtekens bij kunnen zetten. De portefeuillehouder zegt dat er uitgebreid is toegelicht waar dat geld voor nodig is. Uitgebreid toelichten is een begroting, al is het op hoofdlijnen. Hier lijkt het meer op: dikke vinger in de lucht en kijken hoeveel we gaan vragen. Doe maar wat. Dat vinden wij te summier. Het college kan best zeggen hoeveel een aggregaat kost. We hebben er vier nodig, dat kost zoveel. We willen steunpunten inrichten, dat kost zoveel. Personeel kost zoveel. Enzovoort. Zeker als de portefeuillehouder dat hier ook aangeeft. Ik kijk naar de tijd. Ik vraag u om af te ronden. Die informatie hebben we niet gekregen, in tegenstelling tot wat de portefeuillehouder zegt. Ik wilde nog twee aanbevelingen meegeven, want veel van mijn tijd is gegaan naar de discussie van net. Kort graag. -We willen graag dat de doelen duidelijk en SMART-geformuleerd worden. Bijvoorbeeld in 2026 zijn er minstens vijf operationele noodsteunpunten ingericht. In 2026 weet 90% van alle burgers op zijn minst aan welk steunpunt ze gekoppeld zijn. Dat zijn SMART-doelen in plaats van het vage, betere weerbaarheid. Financiële transparantie en ten slotte de burgerparticipatie structureel opnemen. Hoe je dat gaat doen en wie je daarbij betrekt, vinden we te vaag uitgewerkt. Dank u wel dat u mij heeft laten uitpraten. -Zijn er nog meer vragen?

Ons Kerkrade

Ons Kerkrade. -Niet direct een vraag, maar een opmerking. Deze zomer hadden we een ontzettend hete periode. De gemeente Kerkrade had een hitteplan wat uitstekend gewerkt heeft. Het is van te voren opgezet en klaargemaakt. Achteraf hoor je niemand vragen hoe het plan gegaan is. Hoe zit de zaken in elkaar? Hier gaan we er uitgebreid over praten. Ik vind het belangrijker waar we nu over praten dan het hitteplan, maar we hadden het voor elkaar.

Caroline Szalata-Thomas

We hadden het geregeld. Dat wilde ik even meegeven.

PvdA Kerkrade

Dank u. Dan ga ik naar Burgerbelangen. -Bij de beantwoording van de vragen van Lokaal Alternatief is ook de enquête meegestuurd. Daar staat in beschreven welk werk er verricht is, waar de pijnpunten liggen en wat goed gaat. Ik wil erop wijzen dat dat een leidraad naar welke kant we moeten. Daarbij wil ik ook een compliment maken voor het werk wat tot nu toe verricht is. We gaan het op deze wijze aanpakken. Ik kan niet anders dan dat steunen.

Caroline Szalata-Thomas

Dank u. Dan kijk ik weer naar de collegetafel.

Seat 5

Dank u wel geachte commissieleden voor de vragen in de tweede termijn. Het is volstrekt helder dat dit een strategisch kaderstuk is. Er staat op diverse plekken beschreven dat er uitvoeringsplannen komen. Zo werken we met elkaar. Er is nog niet uitgewerkt in dit kaderstuk hoe de burgerparticipatie wordt vormgegeven. Op pagina veertien staat nadrukkelijk dat burgerparticipatie een centraal onderwerp is van de hele aanpak. Uitrollen. Dat wordt verder opgepakt, zoals we dat altijd doen in uitvoeringsplannen. Op de informatieavond hebben wij ook uitvoerig toegelicht welk doel we dit jaar van die €250.000 gerealiseerd willen hebben. Dat heb ik drie keer gezegd. Ik herhaal het nog een keer. Drie noodsteunpunten als start. Dat is nog niet dekkend voor de hele gemeente, maar dat is wat. Analoge communicatieapparatuur, zodat je met elkaar kunt communiceren als de rest het niet doet. Aan de bedrijfscontinuïteit van de gemeente Kerkrade hebben we veel aandacht besteed, zodat het hele systeem, zoals de uitkeringen, blijft draaien. Daar hebben we de prioriteit op gelegd voor dit jaar. Daar vroegen we dat budget voor. Op pagina 41 hebben we aangeven welke posten dat budget uitmaken. Ik heb in de eerste termijn aangegeven dat we uiteraard bij de financiële verantwoording nauwgezet zullen aangeven welk bedrag wij exact waarvoor hebben uitgegeven. In dit strategisch kader is dat niet gedaan. Ik denk dat het recht doet aan de raad om dat naderhand goed te verantwoorden. Dan de burgerparticipatie. Dat heb ik toegelicht. Meneer Otten, dat is een groter politiek vraagstuk. Hoe wil je de klimaatopgave oppakken? Welke parameters vind je daarbij belangrijk? Als je collectief van het gas af gaat, kun je bij het doorknippen van elektriciteitsleidingen of het niet voorhanden hebben van stroom je huis niet verwarmen. Dat is een consequentie van een politieke keuze voor het gas. Dit komt nu met elkaar. Het is niet aan ons om daar een keuze in te maken. Ik snap uw dilemma. Ik zie dat dingen door elkaar lopen. De ene opgave vraagt dat en de andere dat. Het is niet zo dat er een generiek houtstook verbod is. Wij vragen mensen als er op houtstookalert.nl een rood kaartje is om rekening te houden met mensen die COPD hebben in de directe omgeving. Zij hebben last van hun luchtwegen en kunnen ernstige hinder daarvan ondervinden. Er is nog geen generiek stookverbod. Ik erken met u dat dossiers door elkaar lopen. Dat wat de Rijksoverheid aan de ene kant wil, kan in een noodsituatie tot een extra uitdaging leiden. Dan zitten we wellicht in de kou omdat we massaal op langere termijn van het gas zijn afgegaan, geen stroom hebben en in de kou zitten. Dat is een dilemma wat ik aan deze tafel niet kan oplossen. Ik zie uw punt.

Caroline Szalata-Thomas

Voorzitter. Mag ik even? -Heel kort, want we gaan geen grote discussie voeren. -Ik ga geen discussie voeren. U zegt dat we van het gas af gaan, dat vind ik oké.

Seat 5

Van het gas af moeten, dat is iets anders. -Het is niet mijn portefeuille.

Caroline Szalata-Thomas

We hadden toevallig vandaag een interview. Het maakt niet uit. We hebben een klimaatambitie met elkaar in dit land afgesproken. We hebben in deze raad een transitievisie warmte vastgesteld. Ik ga er niet over. Er zijn ambities geformuleerd. Dat kan botsen met deze opgave. Daarom denk ik dat het des te belangrijker is dat er punten zijn waar burgers naartoe kunnen komen. Als het in de winter thuis niet warm is, dan is het daar wel warm. Tijdens de infoavond is gedeeld waar informatie gehaald kan worden. Stel je voor, je hebt zo een noodsituatie en je krijgt geen informatie tot je. Je hebt geen noodradio. Dan zou er een punt in je wijk moeten zijn waar je naartoe kunt gaan.

Petra Dassen-Housen

We hebben het uitdrukkelijk [onhoorbaar 01:08:23]. We hebben gezegd dat het er niet om gaat dat we mensen bang maken. Dat is tijdens de infoavond meerdere keren gezegd, ook in het interview met de krant. Het gaat niet om het zaaien van paniek. Iedere burger die de krant leest en ziet wat er om hem of haar heen gebeurt, zal voelen dat het verstandig is om je voor te bereiden op mogelijke situaties. Dat gaat gevraagd worden. Bereid je voor om 72 uur zelfredzaam te zijn en om eten en water in huis te hebben. Dit past daar naadloos bij. Geen paniek, maar niet naïef zijn. Zo hebben we het verteld. Daar moet je de juiste toon in slaan. Dat is ontzettend belangrijk. Het is een politieke keuze van de raad of het college hier het mandaat meegeeft of niet.

Caroline Szalata-Thomas

Dan wil ik hierbij graag de discussie sluiten. Er mag geen reactie meer hierop komen. We gaan hier niet meer over discussiëren. Er is nog een vraag van mij niet beantwoord. Die had ik in de eerste termijn al gesteld. Die heb ik net over het hoofd gezien. -Dat is wat anders. Over welke vraag ging dat? -Ik vroeg mij af of wij een achterstand moeten inhalen en dat we daarom nu zo zijn. Normaal gesproken hoort het hebben van aggregaten bijvoorbeeld bij de weerbaarheid en veiligheid die we normaal gesproken al moeten hebben. We kunnen het nu extra gaan doen. Hebben we achterstallig onderhoud? Hebben we geld gereserveerd om dat te repareren? Heeft dat daarmee te maken?

Petra Dassen-Housen

Ik kijk even naar de collegetafel. -Nee, er is geen achterstallig onderhoud. De geopolitieke situatie is de afgelopen decennia zo geweest dat dit land veel dingen heeft afgebouwd. Er zijn geen generatoren meer bij brandweerkazernes. Dat is in Duitsland wel zo. Dat was een keuze voor allerlei bezuinigingen. Toen vond men dat in de politiek en geopolitiek niet nodig. Dat was destijds wijsheid. Nu komen we in een ander geopolitieke situatie, verandert het tijdsgewricht en wordt gezegd dat we een aantal dingen wel in kaart moeten brengen

Caroline Szalata-Thomas

en moeten organiseren. Dat is mijn antwoord daarop. Duidelijk. Dank u wel. Dan komen we nu bij de vraag of het een akkoordstuk of een bespreekstuk is. Als ik rondkijk en alles gehoord heb, dan denk ik dat het een akkoordstuk is. Klopt dat? Voor de SP niet? Bespreekstuk. Is er nog iemand die dit als bespreekstuk wil? Niemand? Dan gaat het als akkoordstuk naar de raad. Dank u wel. Dan gaan wij naar het volgende agendapunt, 7.1. Dat is het ontwerpbesluit beleidsplan over grensoverstijgende samenwerking.

7.1 Ontwerpbesluit beleidsplan over grensoverstijgende samenwerking, het actieplan GROS 2025-2029

Caroline Szalata-Thomas

Het actieplan GROS 2025-2029. Voor de behandeling sluiten burgemeester Dassen en de heer Van Drunen aan. Ambtelijk worden zij ondersteund door mevrouw Stolman. Welkom. Kerkrade heeft grote ambities binnen de Euregio en werkt al decennia lang intensief samen met de stad Herzogenrath. Daarnaast spelen we ook een actieve rol binnen de State Region Aachen en de stad Aachen en het zogeheten Daily Urban System van Parkstad Limburg. Dit Actieplan GROS 2025-2029 bouwt voort op eerdere successen en geeft richting aan de samenwerking voor de komende vier jaar. Het plan is onder andere tot stand gekomen door de input welke u gegeven heeft tijdens de informatiebijeenkomst van 3 juni jongstleden. Aan de raad zal straks gevraagd worden het actieplan GROS 2025-2029 vast te stellen. Dan kijk ik naar de portefeuillehouders. Is er behoefte aan een toelichting?

Petra Dassen-Housen

Wij hebben in het college besloten dat we dat met zijn tweeën doen, want portefeuillehouder John Roland, die hier ook bij betrokken is, heeft parallel een bijeenkomst in het forum over beschermd wonen. Wij zijn collegiaal bestuur. Dit zeg ik zodat daar geen discussie over bestaat. Ook die collega is nauw betrokken bij dit dossier. Helemaal goed. Duidelijk. Dan begin ik deze keer aan deze kant bij de fractie Burgerbelangen

Burgerbelangen

voor de eerste termijn. -Dank u wel, voorzitter. Wij zien duidelijk de meerwaarde van de samenwerking tussen Kerkrade en Herzogenrath, zowel voor onze inwoners als voor de regio als geheel. Het is belangrijk dat we voortbouwen op de resultaten die tot nu toe zijn behaald, maar ook kijken naar waar verbeteringen mogelijk zijn. Dat was het voor de eerste termijn. -De

Caroline Szalata-Thomas

maidenspeech. Juist en goed gedaan. Het is altijd spannend.

Hart voor Vrijheid

Ik kan het me nog herinneren. Dan ga ik naar Ons Kerkrade.

Ons Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. De locatie of de ligging van Kerkrade in Europa verplicht ons tot grensoverstijgend samenwerking. We kunnen niet zonder onze Duitse buren in dit geval. Daar liggen onze kansen. Het actieplan wat hier voor ons ligt versterkt de samenwerking tussen Kerkrade en Herzogenrath binnen Eurode. Dit heeft als doel de grens zo onzichtbaar mogelijk te maken. Wat betreft ons besluit over dit actieplan wacht ik liever tot de tweede termijn om de rest van de collega's te horen.

Caroline Szalata-Thomas

Dank u wel. -Dank u wel.

PvdA Kerkrade

De PvdA. -De grensoverschrijdende samenwerking tussen Kerkrade en Herzogenrath is positief om te lezen. Ook Aken lees ik in de stukken. Wat ons betreft gaan we zo door. In één van de stukken die ik gelezen heb, stonden een aantal thema's in. Het thema gezondheidszorg kon ik daar niet meteen in terugvinden. Is dat iets waar wij de handen ineen kunnen slaan met de buren? -Dat waren de vragen.

Lokaal Alternatief

Dan ga ik naar Lokaal Alternatief. -Dank u wel, voorzitter. Het is frappant om te horen hoe snel het taalgebruik kan veranderen. Dit stuk heette verleden jaar nog grensoverschrijdende samenwerking en ineens is het grensoverstijgende samenwerking geworden. Wij onderstrepen de noodzaak en de toegevoegde waarde ervan ten zeerste. Zeker als grensgemeente. We hebben één opmerking. Toevallig staat die onder het kopje 'kanttekening' in de nota van toelichting over de financiën. Er staat dat de structurele bijdrage per inwoner wordt verhoogd, maar in de begroting is al vastgesteld dat we die naar €0,75 per inwoner zouden verhogen. Dat zouden we graag zo opgenomen zien in de nota. Tot zover. -Dank u. Dan ga ik naar de SP.

SP Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank voor de beantwoording van onze vragen van vandaag. Per abuis in onze communicatie was een foutje geslopen. Ik heb ze vandaag pas kunnen indienen. Bedankt. Ik heb ze nog niet kunnen inzien, maar bedankt voor de snelle beantwoording. Het voorliggende actieplan laat zien dat Kerkrade ambitieus inzet op grensoverstijgende samenwerking. Dat is positief en noodzakelijk. Economie, mobiliteit en sociale uitdagingen stoppen niet bij de gemeentegrens. Tegelijkertijd valt op dat het plan in belangrijke mate een proces document is met veel nadruk op overleg, communicatie en zichtbaarheid. Wat voor ons ontbreekt is dat de geschetste ambities daadwerkelijk leiden tot concrete maatschappelijke verbeteringen voor de inwoners van Kerkrade. Zo wordt er bijvoorbeeld gesproken over klantcontacten, maar niet waar die uit bestaan. Staat er hoe vaak iemand de website bezocht heeft of is er een gesprek geweest? Jammer is verder dat de resultaten van het onderzoek van de Universiteit Maastricht niet worden gedeeld, ook niet in de samenvatting. Wat is daarvan de reden en kunnen we die alsnog krijgen? De jaarcijfers hebben we. Ik moet een stukje overslaan.

Caroline Szalata-Thomas

Ik hoor net dat het niet gehoord is aan de collegetafel. Kunt u het stukje van de Universiteit Maastricht herhalen? De resultaten van het onderzoek zijn niet gedeeld hier. Er is ook geen samenvatting. Die zouden we alsnog graag willen hebben. Er ontbreekt een duidelijke inschatting van de risico's bij het uitblijven van Europese subsidies of regionale cofinanciering. Tenslotte is de scope erg breed, van arbeidsmarkt tot cultuur en veiligheid. Daardoor dreigt het plan te versnipperen en te verzanden in losse initiatieven die op papier aantrekkelijk zijn, maar in de praktijk moeilijk te realiseren zijn of te meten. De SP is van mening dat als we een grensoverstijgende samenwerking serieus willen nemen, dat de focus scherper moet, de meetbaarheid concreter en de link met de leefwereld van onze inwoners sterker. Daarvoor hebben we vier puntjes. We zijn benieuwd wat de portefeuillehouder daarvan vindt. Aanbevelingen. Ten eerste scherpere prioriteiten. Kies

maximaal drie hoofdthema's, bijvoorbeeld arbeidsmarkt, mobiliteit en duurzaamheid, waarop Kerkrade binnen Eurode zichtbaar het verschil wil maken. Dat voorkomt versnippering. Formuleer concretere doelstellingen. Formuleer ze SMART zodat ze voor iedereen te begrijpen en te controleren zijn. Bijvoorbeeld binnen vier jaar 20% meer inwoners van Kerkrade die werken over de grens. Het is een voorbeeld. Sterkere financiële onderbouwing. Maak inzichtelijk hoeveel personele uren en middelen structureel worden ingezet. Met andere woorden, voeg een verantwoording van de bestede middelen bij, welke projecten afhankelijk zijn van externe subsidies en wat het plan B is als die subsidies wegvallen. Meer directe link met de inwoners. Organiseer niet alleen participatie avonden vooraf, maar ook jaarlijks terugkoppelmomenten naar de inwoners. Wat levert Eurode concreet op voor de dagelijkse leefbaarheid in Kerkrade? Het is nu te veel een uitwisseling op beleidsniveau. De verhouding met in hoeverre op burgerniveau wordt samengewerkt en samengeleefd, is met uitzondering van een paar projecten laag. Bijvoorbeeld de taalcursus, politie, kerstboom optuigen en basisscholen. Dat willen we meegeven. Daar willen we graag een antwoord op. Dank u wel. Tot zover de eerste termijn. -Dank u wel. Ik kijk naar het CDA.

CDA Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag willen beginnen met mijn complimenten uit te spreken voor het actieplan als zodanig. Als je het vergelijkt met het voorgaande kaderstuk is dit een duidelijke concretisering van de plannen. Daar zijn we erg blij mee. Ook een compliment aan de medewerkers van het openbaar lichaam en de grensarbeid. We zien wat die samenwerking aan inzet kost en hoe belangrijk dat is. We willen er ook aan refereren hoe bijzonder de situatie van Kerkrade en Herzogenrath gaat en hoe de brede [onhoorbaar 01:20:23] is in vergelijking met andere grensregio's. Het is een samenwerking. Het wordt niet voor niets een dubbelstad genoemd. Die is uniek binnen Europa, binnen de Europese Unie. Dat mogen we nog wat meer uitdragen. Nogmaals complimenten voor de ambitie. Aan de andere kant zouden we willen zeggen dat het op sommige punten zelfs nog ambitieuzer mag. Dat klinkt tegenstrijdig. Het is een beetje in vergelijking met wat zojuist werd gezegd. We begrijpen de de drang om meer focus aan te brengen. Aan de andere kant is de ligging van Kerkrade zoals hij is. Dat is grensoverschrijdende samenwerking. Dat is voor ons meer een paraplu. Het raakt bijna alle beleidsvelden en taakvelden. Je zult bij alle beslissingen die je als gemeente neemt, moeten kijken: wat betekent dat voor onze buren? Kan een samenwerking met onze buren tot betere beslissingen leiden of meer synergie effecten opleveren? Dat vooraf. Het zal niet verbazen denk ik dat wij zeer geneigd zijn om akkoord te gaan met het ontwerpbesluit. Aan de andere kant, als dat zou betekenen dat er niet verder over gediscussieerd wordt, zouden we het jammer vinden. Naar onze mening verdient het thema meer aandacht. Daar zitten we een beetje mee te worstelen. We zijn zeker akkoord met het ontwerpbesluit, maar vinden ook dat het thema als zodanig wat meer publieke aandacht verdient. Een vraag die we hebben raakt een beetje op wat zojuist werd gezegd. Bij al die ambities is de vraag of de capaciteit van het openbaar lichaam, dus met twee medewerkers vanuit Kerkrade en één vanuit Herzogenrath, voldoende is om die ambities waar te kunnen blijven maken. We zouden ons kunnen voorstellen dat het in de toekomst nodig gaat zijn om meer geld aan personele inzet te besteden. We zouden graag de mening van anderen daarover willen horen. Grensoverschrijdende samenwerking is niet alleen een geldkwestie. Er zit meer in dan wat er onder de streep financieel uitkomt. Het is sowieso noodzaak. We hebben elkaar als buren hard nodig. Als we bijvoorbeeld kijken naar het thema van zojuist, weerbaarheid. Ook daar denk ik dat een samenwerking eerder nodig is dan alleen luxe. Een paar vragen, opmerkingen of suggesties. Is het een idee om het bekender te maken om ook de samenwerking met andere dubbelsteden in Europa en elders te intensiveren? Dat is meer een suggestie. Eén vraag c.q. voorstel. Wat vaak lastig is, is welke bevoegdheden aan welke kant van de grens zitten op gemeenteniveau. Dat hebben we vaker gezien als we het bijvoorbeeld over veiligheid hebben of over politie. Vaak weten betreffende personen wel hoe dat zit. Wat wij graag zouden zien, is dat er een soort menukaart komt of een infographic waarbij voor de ambtenaren en de burgers sneller inzichtelijk is wat het bijhorende niveau is aan de andere kant van de grens bij dit thema of punt. Wellicht dat het er al is. Dat zou mooi zijn. Zo niet, dan zouden wij voorstander zijn om dat te ontwikkelen. Als het helpt zijn we bereid om daar een motie voor in te dienen, eventueel met andere partijen samen. Nog één laatste punt. Dat raakt een beetje aan prioriteit en financiën. Op bladzijde 27 van het actieplan wordt gesproken over het meten van resultaten. Dat vinden wij een goede stap. Zeker in vergelijking met het vorige plan. Wat we missen is de vraag wanneer we tevreden zijn. Meten is oké, maar wat willen we precies? Wanneer zijn we tevreden? Wat doen we als we niet tevreden zijn? Betekent dat extra personele inzet of financiële inzet? Die vraag zouden we graag beantwoord willen zien. Dat was hem voor de eerste termijn.

Caroline Szalata-Thomas

Dank u wel. Dan ga ik naar de VVD. -Ik heb een interruptie van de eerste termijn. Ik heb een verhelderende vraag. U gaf net aan dat dit onderwerp nog meer debat verdient. Bedoelt u dat u twijfelt om het geen akkoord

te geven zodat het in de raad komt? Is dat uw bedoeling? Wilt u dat het in de raad komt of heeft u andere bedoelingen daarbij? Wilt u dat er een informatieavond komt of dat we op een andere manier publiekelijk uiting geven? Ik kan me voorstellen dat niet veel mensen naar een raadsvergadering kijken.

CDA Kerkrade

Via de voorzitter. Dank voor deze vraag. Dat is iets waar we mee hebben geworsteld. Hoe kun je dat die aandacht geven? Iets wat ik zojuist niet noemde, maar wat wellicht een idee zou kunnen zijn, is om de Euroderaad wat meer in stelling te brengen. Naar onze inschatting is de Euroderaad vaak een gremium waarin min of meer besloten zaken worden afgetikt. Aan de ene kant is het bijzonder dat we een Euroderaad hebben waarin grensoverschrijdend wordt samengewerkt en waarbij een vertegenwoordiger van beide raden kan discussiëren. Van de echte discussie komt het vaak niet. We zouden ons kunnen voorstellen dat het bijvoorbeeld in een commissie voorafgaand aan de Euroderaad wat meer ter sprake komt of in de vorm van een extra informatieavond waarin datgene wat al in het actieplan staat wat verder uit te diepen. Dan kan je bijvoorbeeld met voorstellen komen. -Dank u wel. Dan ga ik naar de VVD.

VVD Kerkrade

Dank u wel, voorzitter. Een kleine vier jaar geleden hebben wij het VVD-verkiezingsprogramma in het Duits vertaald en beschikbaar gemaakt. Eén van de hoofdstukken was 'Grenzenloos Grensgebied'. Dat komt erg in de buurt bij wat in dit stuk staat. Wat willen we bereiken? Landgrens van geen betekenis. Dat is zeker toeval. Waarom hebben wij dat destijds gedaan? Er zijn op dit moment ongeveer 2.700 inwoners in deze stad van Duitse afkomst. Dat is 17%. Dat is een serieus groot aantal. Dan ben ik het met mijn collega van het CDA eens dat we daar relatief weinig over praten hier. Hoe kunnen we die mensen helpen, omdat zij elke dag te maken hebben met alle zaken die te maken hebben met grensoverschrijdend samenwerken? Dat kan in de zorg zijn, wat hier net gesuggereerd wordt, of met belastingrecht, met veel zaken. We hebben al veel goede dingen geregeld, maar het is relatief bescheiden. Wij sluiten aan bij vorige sprekers dat dat nog wat meer aandacht mag hebben. Ik hoorde net ook concreetheid. Zoals sommigen van jullie weten, werk ik voor een groot bedrijf in deze regio met veel mensen met een andere etnische achtergrond dan de Nederlandse, waaronder bijvoorbeeld Aziaten die in Herzogenrath wonen, maar in Kerkrade werken. Dat soort gevallen. Dat is complexe materie. Dat dat gesteund wordt vanuit bijvoorbeeld een grensinfopunt is fantastisch. Dat is zichtbaar. Ik kan uit eigen ervaring spreken. Ik kan namens het bedrijfsleven spreken, maar ook wil ik een lans breken voor de ruim 7.000 inwoners hier. We moeten hier meer aandacht aan geven. Ik ben blij dat we eerder besloten hebben om de bijdrage met 15% te verhogen. We hebben het nog steeds over maar €0,75 per inwoner. Dat is een bescheiden bedrag. Wat de VVD betreft laten we hier de kansen zien. Die zijn enorm als we die grenzen laten verdwijnen. Of we het 'landsgrens van geen betekenis' noemen of 'grenzeloos grensgebied', dat is ons om het even. Als we het resultaat maar bereiken. Wij steunen dit van harte en wij sluiten ons aan bij de oproep om hier mogelijk meer aandacht aan te geven. Tot zover.

SP Kerkrade

Hoe verhoudt dat verhaal wat u nu houdt tot het verhaal van de overheid dat we de grenzen dicht moeten gooien? De PVV. Heeft u daar wat van gemerkt? Dat staat daar haaks op. Ik weet niet of u een idee heeft

Caroline Szalata-Thomas

hoe dat zit? -Meneer Schneider.

VVD Kerkrade

Ik ben niet van de PVV gelukkig. Wat ons betreft moeten de grenzen zo open mogelijk zijn. Dat er grenscontroles plaatsvinden om zaken buiten te houden die niet noodzakelijk zijn, daar kan ik me van alles bij voorstellen. Daar moeten wij als gemeente niet zoveel van vinden. De Duitse kant doet dat op dit moment vooral. In Nederland doen we dat niet. Dat is een Duits besluit. Dat laat ik voor de Duitse landelijke overheid. Wat de VVD betreft, laten we vooral zorgen dat die grens

Caroline Szalata-Thomas

hier in de regio zo open mogelijk is. -Duidelijk. Dank u wel.

Hart voor Vrijheid

Dan ga ik naar Hart voor Vrijheid. -Dank je wel, voorzitter. Het is uiteraard van belang dat wij veel met Herzogenrath samenwerken. Ik kijk naar het verleden. In het verleden hadden we één taal. Wat me opvalt tegenwoordig is dat in Herzogenrath aan de Duitse kant bijna geen dialect meer wordt gesproken. Ik denk dat het een goed plan zou zijn om de burgers erbij te betrekken. Je moet kijken wat in Duitsland nog aan dialect wordt gesproken. Kerkrade is verhollandst. Dat hoor je, want er zijn bijna geen grootouders die met hun

kleinkinderen nog dialect spreken in Kerkrade. Het zou een mooi initiatief zijn om gezamenlijk op te pakken om te kijken wat er aan de Duitse kant nog aan dialect gesproken wordt en hier. Je moet het voor de bevolking leuk maken om het dialect op te pakken en dat uit te breiden. Dank u. -Op 13 september is daar een kans voor. Ik zeg flauwekul. -Ik heb me helaas moeten afmelden,

Caroline Szalata-Thomas

omdat ik dan in Duitsland zit. -Je kunt niet alles hebben. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. -Sorry. Mag ik reageren op wat de heer Otten zei? -U mag een vraag stellen. U mag niet reageren. -Dan moet ik nadenken hoe ik hem als vraag ga formuleren. Dan stel ik hem als vraag, wellicht provocerend. Betekent dat ook dat voor u het dialect onderwijs belangrijker is, vanuit Kerkrade gezien, dan tweetalig onderwijs Duits? -Aangezien

Hart voor Vrijheid

wij vroeger één taal hadden en het Nederlands in Kerkrade is ingevoerd en in Herzogenrath het Duits is ingevoerd, vind ik dat als je roots hier liggen, dat je je originele taal van vroeger moet beheersen. Of daar een tweede of een derde taal bij zit, daar is niks op tegen. Het is bewezen dat kinderen die twee- of drietalig worden opgevoed, veel sneller schakelen dan ééntalige kinderen. Wij hebben niets tegen drietaligheid.

Caroline Szalata-Thomas

Heeft u nog een andere vraag? -Mag ik daaruit concluderen dat u het ermee eens bent dat het niet een vraag zou moeten zijn 'of', maar dat zowel dialectonderwijs als meer aandacht voor Duits

Hart voor Vrijheid

een plek zou kunnen hebben in Kerkrade? -Er is al aandacht voor het Duits in Kerkrade. Als een Kerkradenaar naar Duitsland gaat en hij praat daar dialect, dan wordt er gezegd 'bitte'? Dan verstaan ze je niet, dus dan moet je naar het Duits overgaan. 99% van Kerkradenaren praat dan Duits. Dan blijven wij niet volharden in het dialect, terwijl je maar vijf meter over de grens bent. Het is van huis uit ook een taal van Herzogenrath.

Caroline Szalata-Thomas

Dat vind ik jammer. -Dan sluiten we dit zijstraatje af.

Ouderenpartij Kerkrade

We gaan we naar de Ouderenpartij. -Dank u wel, voorzitter. Ook ik wil een zijstraatje in naar aanleiding van de opmerking van meneer Otten. Over niet al te lange tijd zullen we geld krijgen van de provincie, want we zijn bezig om dialect op de kaart te zetten, omdat het zo jammer zou zijn als het verloren zou gaan. Dat was mijn zijstraatje. Ik ga nu naar de hoofdlijn. Een actieplan Euregionalisering is zeker in onze stad van waarde. We liggen vlakbij de Duitse grens. Een klein beetje verder ligt de grens van België. We vinden het belangrijk. Samenwerking loont en we leren ervan. We leren hoe we het goed moeten doen. Van onze missers kunnen we leren. Als het samen opgevangen wordt, is het 'gedeelde smart is halve smart'. De partners moeten er wel voor zorgen dat de besluitvorming en de projecten goed op elkaar afgestemd zijn. Beter dan de laatste tijd gebeurd is. Willen we de drempel naar de Euregio verlagen, dan moeten er voldoende en aansprekende onderwerpen aangekaart worden. Wij zouden ons kunnen voorstellen dat er voor de commissie AZM af en toe door de mensen die daar flink aan de gang moeten een vergadering of een informatie halfuurtje is. Dan weten wij met zijn allen dat er aan gewerkt wordt. We kunnen naar buiten toe ook aangeven wat er wordt gedaan. Ik hoop dat dat zo bij elkaar komt. Ik had hier staan dat er een team geformeerd zou moeten worden, zodat we sneller op de projecten kunnen inspringen. Die mensen die dat team vormen, kunnen dan misschien ook ervoor zorgen dat er een folder komt of een handout, zodat iedereen wie dat wil weten, weet wat er aan de hand is en wat we verwachten van elkaar. Wij zijn het ermee eens. Wij moeten zeker zorgen dat alle regelingen duidelijk worden voor inwoners. Die moeten bekend zijn. Dat staat op de gemeentepagina. Ik weet niet waar. Ik denk dat wanneer we even nadenken dat we genoeg plekken hebben en kunnen vinden waar dat kenbaar gemaakt kan worden met de bevolking.

Caroline Szalata-Thomas

Dank u wel. Dat is het einde van de eerste termijn. Ik kijk naar de collegetafel.

Petra Dassen-Housen

Op het gevaar af dat ik belerend overkom, ik neem het even. Ik heb de griffie gevraagd om één sheet naar voren te halen, omdat ik er ontzettend trots op ben. Dat is een bundeling

Spreekgestoelte

van de grensoverstijgende samenwerking. We hebben aan deze dame te maken te danken dat we nu opeens een andere term hebben die een nieuwe dynamiek geeft. Ik ben heel blij te constateren dat u met mij ziet dat er enorme stappen gezet zijn ten opzichte van de vorige kadernota. Dit is een beleidsplan op grote lijnen die aangeeft dat het hoofddoel is om landsgrenzen onzichtbaar te maken. Of we dat stiekem gestolen hebben van de VVD of niet laat ik volstrekt in het midden. Dat is het hoofddoel. Daar hebben wij een aantal subdoelen aan gekoppeld. We hebben een tekening laten maken die dat geheel samenvat. Als je die voor ogen hebt, dan zie je ook dat er een samenhang der dingen is. Ik hoop dat het ons lukt die nog even te laten zien. Dan zie je dat wij een aantal dingen met elkaar bundelen die concreet zijn. In het beleidsplan en het actieplan staat per punt wat er concreet gedaan wordt. Bij mij is altijd het glas halfvol. Je kan altijd kunnen zeggen dat het nog concreter had gekund. Dat neem ik zonder meer aan. Als ik zie waar we vandaan komen, dan vind ik dit als portefeuillehouder namens het college een hele mooie stap voorwaarts in het concreter formuleren en duidelijk aangeven wat we gaan doen. Het Daily Urban System is ten eerste belangrijk. Dat is een zwaar woord. Het gaat erom dat je grensoverschrijdend kunt fietsen. Daarom is het netwerken erg belangrijk. Je moet je grensoverschrijdend kunnen bewegen. Daar werken wij samen met de Parkstadregio enorm aan. Daar ziet u voorbeelden van in het document. Ik ben blij dat er hopelijk een doorstart komt van het Velocity fietsnetwerk. Het tweede puntje wat [onhoorbaar 01:38:26] is veiligheid en handhaving. Een tweede hoofdpunt waar terecht een aantal opmerkingen over zijn. Je wil naar elkaar toe groeien. Dat wil zeggen dat BOA's elkaar moeten leren kennen, maar ook dat je grotere vraagstukken van grensoverstijgende criminaliteit gezamelijk op moet pakken. Ook de gemeente Kerkrade overstijgt dat soms. Daarom het kopje veiligheid en handhaving met wat concrete acties. Ook de deelname aan het [onhoorbaar] die misschien wat verder van ons afstaat, maar waar je bestuurlijke aanpak van criminaliteit met elkaar deelt. Dan kom je vervolgens bij een groot blok drie. Energie en duurzaamheid. Daar gaat Renée meer over. Een substantieel onderdeel van grensoverschrijdende samenwerking waar veel Europese subsidie in zit. Die gaan we niet mislopen. Die hebben we binnen. Dat risico zie ik niet. We hebben die subsidie. In alle Europese documenten is het grensoverschrijdende cross-site project een paradepaardje. We hebben nu een hiccup met het wegvallen van een deel van de productie in Herzogenrath. We hebben u per raadsinfobrief laten weten dat dat niet betekent dat dat project niet doorgaat, want daar zitten meerdere bronnen in. Een belangrijk onderdeel is dat je niet alleen maar het vijfde deel cultuur, vrije tijd en maatschappij hebt. Dat mensen elkaar over de grens heen ontmoeten. Je moet ook substantiële dingen met elkaar doen. Cultuur, vrije tijd en maatschappij. Daar staan ook een aantal goede, concrete voorbeelden in die we gaan doen. Dan kom ik bij het zesde punt. Kinderopvang en onderwijs. Daar hebben we concreet dingen benoemd. Je moet alles goed communiceren. Ook onze nieuwsbrieven zijn in twee talen, zodat ons grote aandeel in Duitse inwoners dat ook goed kan lezen. Tot slot zie je linksonder hoe we dat gaan meten. Het is voor het eerst dat dat in zo'n nota staat. Dat kan allemaal concreter. Dat is een leerproces. We hebben resultaten op thema's, het aantal deelnemers van cursussen en het aantal gezamenlijke projecten als dingen genomen om dingen te concretiseren. Die €0,75 lokaal alternatief bedoelden wij. Als u het goed vindt, laten we dat aanpassen. We waren niet aan het anticiperen op meerdere verhogingen. Zoals ik de fractie van de SP vandaag heb laten toekomen, hebben we onze reguliere middelen binnen de Eurode. We hebben integraal mensen die bijvoorbeeld werken bij de stad. Zij gaan dadelijk samen meehelpen met die Nieuwstraat ontwikkelen. Dat zijn budgetten die in onze reguliere begroting zitten op het gebied van wegen. Dit is een verwevenheid met het reguliere werk. Het is geen standalone of aparte afdeling grensoverstijgend, het is verweven in de hele organisatie. Daarom zijn onze reguliere planning- en controldocumenten de leidraad van dit kader. Dat is zoals het altijd is. Daar geef je een stukje verantwoording af. De plaat is er. Dank je wel. Dit is het overzicht van datgene wat we de komende jaren gaan doen. Ja, graag samenwerking met andere dubbelsteden. We zijn ambtelijk al een paar keer uitgenodigd om naar andere dubbelsteden te komen. Wij constateren elke keer dat wij daar een stuk concreter in zijn en een stuk verder voorop lopen dan de andere. Je moet altijd je licht opsteken. We constateren elke keer dat we daar voorop lopen. Om tot dit plan te komen hebben wij een aantal infoavonden gehad. Daar ben ik weer een beetje vervelend in. Een infoavond met ondernemers met zorginstellingen. Die waren op het Eurode Business Center. Daar hebben we input opgehaald. Waar hebben jullie behoefte aan? Dat is hierin vertaald. We hebben ook een infoavond met raadsleden gehad waarin we gevraagd hebben wat ze in het plan terug willen zien. Die was niet goed bezocht, maar dat wat daar gezegd is, is meegenomen in dit plan. Ik kijk nog even naar wethouder Van Drunen voor het thema gezondheidszorg. Ik denk dat we een kader hebben met een aantal hoofdthema's. In het document hebben we per punt beschreven wat we concreet gaan doen. Ik ben van mening dat we daarmee een relatieve concretiseringsslag geslagen hebben ten opzichte van het beleidsplan

René van Drunen

van de vorige keer. Renée, kun jij nog ingaan op die gezondheidszorg samenwerking die gevraagd werd? Dat is geen punt die in dat mooie plaatje vermeld staat. Ik kan me goed voorstellen op het moment dat [onhoorbaar 01:42:51] vertrekt naar Sittard-Geleen, dat de druk op de [onhoorbaar] wat groter wordt. Dan moet je afspraken gaan maken op dat gebied. Als het zover is, dan zal het ook onderdeel worden van de samenwerking met [onhoorbaar] regio Aachen op dat moment. Wat ik ook wil vermelden is dat we recent een raadsinformatiebrief hebben gestuurd over CROSS_HEAT. Dat is een mooi voorbeeld van die grensoverstijgende samenwerking, waarbij ook de gemeente Landgraaf meedoet. Vanmorgen hebben we een gesprek gehad met de burgemeester van Herzogenrath. Ook van die kant zie je dat ze naar ons toe komen. Even los van het feit dat wij richting Duitsland gaan. Ook gaat Duitsland richting Kerkrade. Met name als we het hebben over het verduurzamen van onze woningen. Een gedeelte van Herzogenrath ligt tegen Kerkrade aan. We moeten elkaars woningen verwarmen door bijvoorbeeld stroom of warmte over de grenzen heen te kunnen krijgen. Dat onderzoek loopt en dat noemen we CROSS_HEAT. Daar worden jullie over ingelicht in de toekomst. Dat was het.

Petra Dassen-Housen

Tot slot zeggen we uiteraard toe het rapport waarnaar verwezen wordt toe te sturen. -Dank u wel.

Caroline Szalata-Thomas

Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie verschillende handen. Dan ga ik beginnen bij de Ouderenpartij.

Ouderenpartij Kerkrade

Voorzitter. Misschien kwam het net niet goed naar voren wat we bedoelen. Het sluit hopelijk aan op wat het CDA aangeeft om de urgentie van die samenwerking te onderstrepen. Is het een idee om voor de eerste vergadering van de Euroderaad een vaste rubriek in onze agenda te hebben? Als we iets hebben voor de komende Euroderaad, dan kunnen we dat tijdens de vergadering te berde kunnen brengen aan de mensen die afgevaardigd zijn namens deze raad. Dan kunnen ze dat meenemen. Daarmee onderstreep je een stukje urgentie. Dan kunnen we het niet vergeten. Oh, we hebben de Euroderaad gehad. Dat kunnen we op de agenda zetten. Het is een idee. Ik weet niet of het haalbaar is. Het is voor de commissie een reminder. Het onderstreept het belang dat we niet zomaar gratis naar die Euroderaad gaan, maar dat we daar waar het nodig is, we ook wat meenemen vanuit deze commissie c.q. raad. -Dank u wel.

VVD Kerkrade

Dan kijk ik naar de VVD. -Waarschijnlijk net zo onbewust als 'grenzeloos grensgebied' werd bij de infographic puntje vier overgeslagen. De economie en arbeidsmarkt. Dat is [onhoorbaar 01:45;39]. Als het de aandacht krijgt die het behoeft, dan is het voor de VVD goed. Dan het CDA. -Dank u wel,

Caroline Szalata-Thomas

voorzitter. Aansluitend op de suggestie van de heer Piefer. Dat is min of meer dezelfde suggestie die wij hadden. Dat zouden we graag zo zien. Ik snap dat het organisatorisch lastig is, maar het zou mooi zijn als we daarin al meer discussie met onze Duitse partners zouden hebben. Zoals ik eerder zei, tijdens de Euroderaad is het vaak aftikken van dingen. Iedereen moet nog even zijn plasje doen over dingen die al besloten zijn. Ik had nog geen beantwoording gekregen of meningen gepeild over de vraag of het handig zou zijn om een soort menukaart, infographic of stappenplan te hebben. Welk beleidskader zit op welk niveau? Zit dat op gemeentelijk niveau? Hoe zit dat aan de Nederlands kant? Hoe zit dat aan de Duitse kant? Ik denk dat het voor ambtenaren en burgers handig is om te weten hoe die gemeentelijke structuur in elkaar zit. Als we bijvoorbeeld kijken naar wat een wethouder is en wat zijn taken zijn, dan is dat verschillend. Dat willen we inzichtelijk te maken. Het liefst zo grafisch en duidelijk mogelijk. Hoe kunnen we dat het beste aanvliegen?

SP Kerkrade

De SP. -Dank u wel, voorzitter.

Caroline Szalata-Thomas

Nogmaals, het is een mooi plan, maar ik heb nog vragen openstaan. Die wil ik aankaarten. Ik heb aangegeven dat er een duidelijke inschatting ontbreekt van de risico's bij het uitblijven van de Europese subsidies of regionale cofinanciering. Wat doen we daarmee? Dat is toch belangrijk? Stel je voor dat die Europese Commissie de kraan dichtdraait, wat doen we dan? Dan moeten we verder kunnen. Ik heb ook een mening over de aanbevelingen die we hebben gedaan. Met name die directere link met de inwoners. Dat we die één keer per jaar bijpraten. Dit is op beleidsniveau. Wij zitten hier steeds op beleidsniveau. De inwoners zijn de

belangrijkste reden waarom we dit doen. Ik wil graag antwoord op de aanbevelingen die ik in de eerste termijn heb gedaan. Op die twee specifiek. Dank u wel.

Lokaal Alternatief

Dank u wel. Lokaal Alternatief. -Ik onderstreep wat het CDA aangeeft. De inspanning zou wellicht vergroot moeten worden. Wat mij als lid van de Euroderaad opvalt, is als ik nu door Herzogenrath reis, dat ik lijsttrekkers op plakkaten zie staan die ik niet ken. Niemand van de vooraanstaande politici in Herzogenrath houden zich bezig met de Euroderaad. Ik denk dat daar een belangrijk punt zit waarom er in de Euroderaad vooral over communicatie gesproken wordt en weinig over diepgaande projecten waarbij meer inspanning ook meer financiën vraagt. Ik weet dat wij als raadsleden in de Euroderaad twee jaar bezig zijn geweest om de bijdrage van €0,50 naar €0,75 te krijgen, omdat Herzogenrath in Nederlandse begrippen een artikel twaalf gemeente is. Wij kunnen van onze kant roepen we meer inspanning willen zien, maar aan de kant van Herzogenrath is dat waarschijnlijk een moeilijke actie. De Ouderenpartij heeft me het gras voor de voeten weggemaaid met de vraag of onze raadsleden niet in de Euroderaad meer in stelling gebracht kunnen worden door te bespreken agendapunten aan te dragen. Wat de inbreng van Hart voor Vrijheid betreft, aan de Duitse kant wordt minder dialect gesproken door een simpel historisch feit. Dat is omdat aan het einde van de Tweede Wereldoorlog dat stuk wat aan ons grenst een frontlinie was. Dat is door de Duitsers ontruimd. Mensen moesten verhuizen. Zij zijn niet allemaal teruggekomen. Dat zorgt ervoor dat er in Herzogenrath en in Aken minder dialect gesproken wordt. De mensen die er wonen kennen het niet. Ten slotte, als gemeenteraad daarop inhakend hebben we een raadsbreed een motie aangenomen om de inspanningen rondom bevorderen van het dialect te centraliseren. Onze burgemeester hebben we daar ambassadeur van gemaakt. Wij zullen, aangezien we daar niets meer van gehoord hebben, binnenkort vragen wat de status is. Dank u.

Caroline Szalata-Thomas

Een vraag? -Een opmerking. Ik kan hem als vraag doen. In de tweede termijn mag dat. -Is meneer Charlier het met mij eens? U gaf net aan dat aan de Duitse kant veel borden hangen met mensen die u niet bekend voorkomen als zijnde lijsttrekkers. Ik zie de nieuwe lijsttrekkers bij ons die bekend zijn. Denkt u niet dat dat in maart hetzelfde is in Duitsland?

Lokaal Alternatief

De mensen die daar nu vertegenwoordigd zijn, zijn hier in de gemeenteraad bekende gezichten die naar Duitsland gaan. Andersom zie ik dat niet. De enige die ik zie is burgemeester [onhoorbaar 01:51:22]. Aanstaande zondag blijkt of hij er de volgende keer nog zit.

Caroline Szalata-Thomas

Dan ga ik verder. PvdA niet meer? Ons Kerkrade? Geen opmerkingen. Burgerbelangen? Nee? Dan kijk ik naar de collegetafel

Petra Dassen-Housen

voor de beantwoording van de tweede termijn. Ik kan meneer Charlier alvast de gang naar het college besparen, want [onhoorbaar] komt op 4 november als raadsstuk voorbij. Daarmee hebben we hopelijk de opgave opgepakt die u op onze schouders hebt gelegd. Aanstaande zaterdag een geweldig dialect festival [onhoorbaar]. Dat gezegd hebbende, een goede en mooie suggestie van de Ouderenpartij, het CDA en de VVD en de commissie om te kijken hoe we de Euroderaad wat kunnen verlevendigen. Dat ligt aan onszelf. Er zit een verschil in debatcultuur. Wat wij al lang vinden, vindt de Duitse gemeenteraad het begin van een beraadslaging. Het is soms mooi om te zien dat het een cultuurkwestie is. We zijn er zelf bij. Ik kijk even naar de griffie om te kijken of we een manier kunnen vinden om thema's op die Euroderaad te agenderen die hier leven. De laatste keren was het al een stuk beter, omdat er presentaties gegeven werden van dossiers waarbij aan beide kanten van de grens mee bezig zijn. Toen kwam er een andere discussie los. Meneer Stolman fluistert mij terecht in dat er een suggestie was dat we goed aan moeten geven hoe de systemen werken. Dat was een suggestie van het CDA en de commissie. In ons plan staan informatiebijeenkomsten met ambtenaren over en weer, zodat we weten hoe het in Herzogenrath en in Kerkrade werkt. Naargelang de behoefte daar nemen we mee dat we daar schematisch wat mee kunnen doen. Dan is het langer bewaard en kun je dat makkelijker terugvinden. Dat is een goede suggestie. Die nemen we mee in de bijeenkomsten met de ambtenaren die gepland staan. Burgerparticipatie is een belangrijk onderdeel van elk werk in het veld. Als je in het actieplan kijkt, dan zie je vooral bij grensoverschrijdende initiatieven en evenementen staan dat we met 'voor en door jongeren' bezig zijn. Daarbij worden ze betrokken. We zoeken een maatschappelijke samenwerking met inwoners als het gaat om het uitrollen van activiteiten. Veel dingen die in Eurode

gebeuren, worden door burgers zelf aangedragen. De [onhoorbaar 01:54:00] en de zomer [onhoorbaar] spelen. Daar heb ik zelf gezien dat kinderen uit Kerkrade en Herzogenrath gezamenlijk twee weken lang circusvoorstellingen gingen oefenen en dat als een voorstelling brachten aan hun ouders. Het zit in het uitvoerende werk. Het is enorm verweven. Ik maak me daar in die zin geen zorgen over. Ik neem ter harte dat we dat wat explicieter moeten laten zien. Het is er. Het gaat niet over de hoofden van mensen heen. Het is met mensen. Het Eurodespreekuur is daar ook een mooi voorbeeld van. Mensen dragen ons dingen aan die anders of beter moeten of die ze zelf willen oppakken. We helpen dan graag om dat te realiseren. Een inschatting op de risico's. Het is een beleidsplan. Die inschatting is er niet. Ik gaf u dat in de eerste termijn aan. Daarmee dacht ik dat ik die vraag beantwoord had. De subsidies die we hebben aangevraagd, zijn binnen gekomen, ook grote subsidies. Ik zie dat risico nu niet. Over het algemeen, als we een project aanvragen en er komt geen subsidie, dan gaat dat project niet door. Dan hebben we ook die uitgaves niet gedaan. Je kunt pas met een project starten als je het geld hebt gekregen. Soms moet je wat voorfinancieren in ambtelijke capaciteit om iets aan te dragen. Bij dit thema hebben wij al flinke budgetten kunnen regelen. Met name op het thema van wethouder Van Drunen, CROSS_HEAT, zitten behoorlijk wat financiën om het project tot wasdom te laten komen. Ik heb alles proberen

Caroline Szalata-Thomas

te beantwoorden. -Ik kijk ook naar de tijd. Die was om. Dan is volgens mij alles beantwoord. Dan kijk ik naar de commissie. Gaat dit als akkoordstuk door of als bespreekstuk. Akkoordstuk? Ik kijk even rond. Ik zie knikkende gezichten. Dan concludeer ik dat dit stuk als akkoordstuk naar de raad gaat. Dan bedank ik iedereen achter de collegetafel. Dan ga ik nu naar agendapunt acht. Dat is de lijst van toezeggingen.

8 Lijst van toezeggingen

Caroline Szalata-Thomas

Die bespreken wij nu. Zijn er nog vragen of opmerkingen over de lijst van toezeggingen? Ik zie geen handen. Dan ga ik er vanuit dat dat akkoord is. Dan sluit ik bij deze de vergadering.

9 Sluiting

Caroline Szalata-Thomas

Ik dank u voor uw inbreng. Ik sluit de vergadering om 20.36u. Dank u wel en een fijne avond.